

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Β'

Τρίτη 8 Οκτωβρίου 1996

Αθήνα, σήμερα στις 8 Οκτωβρίου 1996, ημέρα Τρίτη και ώρα 11.26', συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε Ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την Προεδρία του Α' Αντιπροέδρου της προηγούμενης Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(Επικύρωση Πρακτικών: Σύμφωνα με την από 7 Οκτωβρίου 1996 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Α' συνεδρίασής του, της 7ης Οκτωβρίου 1996).

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Μοναδικό αντικείμενο της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι η εκλογή του Προέδρου του Σώματος.

Κατά τη σημερινή συνεδρίαση καλούνται ως προσωρινοί Γραμματείς οι συνάδελφοι οι οποίοι εκλήθησαν και στη χθεσινή συνεδρίαση και είναι: Από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα οι κύριοι Αθανάσιος Αλευράς και Δημήτριος Κουτσόγιωργας -οι νεώτεροι στην ηλικία- από την Αξιωματική Αντιπολίτευση ο κ. Πάνος Καμμένος και από το τρίτο Κόμμα της Βουλής, το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος, η κα Μαρία Μπόσκου. Παρακαλώ να καταλάβουν τις θέσεις τους ένθεν και εκείθεν του Προεδρείου.

Καλούνται επί του καταλόγου οι συνάδελφοι κύριοι Δημήτριος Πιπεργιάς από το ΠΑΣΟΚ και Γεώργιος Καλαντζής από τη Νέα Δημοκρατία.

Επί της ψηφοδόχου καλούνται ο κ. Λεωνίδας Τζανής από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Βαρσάμης Γιοβανούδας από τη Νέα Δημοκρατία.

Ως επικεφαλής της τριμελούς εφορευτικής επιτροπής καλείται ο κ. Παρασκευάς Φουντάς από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Η ψηφοφορία γίνεται δια ψηφοδελτίων τα οποία σας έχουν διανεμηθεί και είναι μυστική.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι ο κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, Υπουργός Εξωτερικών, έστειλε προς το Προεδρείο την ακόλουθη επιστολή:

"Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 1996

Αξιότιμε Κύριε Προεδρεύοντα,

Την Τρίτη και Τετάρτη, 8 και 9 Οκτωβρίου 1996, ημέρες κατά τις οποίες θα διεξαχθούν οι ψηφοφορίες για την ανάδειξη του νέου Προεδρείου της Βουλής, θα απουσιάζω από την Ελλάδα, συνοδεύοντας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο επίσημο ταξίδι του στην Φιλανδία.

Με την παρούσα δηλώνω ότι ψηφίζω τους προτεινόμενους για το νέο Προεδρείο από το ΠΑΣΟΚ.

Με κάθε τιμή

Θεόδωρος Πάγκαλος

Αξιότιμον Προεδρεύοντα της Βουλής

Κύριον Παναγιώτη Ν. Κρητικό

Οι ψηφολέκτες είναι στη θέση τους. Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου. Κάθε συνάδελφος που ακούει το όνομά του θα ρίχνει το ψηφοδέλτιό του στην κάλπη. Το λέω για τους νέους συναδέλφους.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπάρχει κανένας κύριος συνάδελφος που δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι ο συνάδελφος κ.Ευμοιρίδης έστειλε στο Προεδρείο το εξής τηλεγράφημα:

"Λόγω σοβαράς ασθένειας στενού συγγενικού μου προσώπου αδυνατώ να παραστώ στη σημερινή συνεδρίαση της Βουλής. Για τη θέση του Προέδρου της Βουλής ψηφίζω την κυρία Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη.

Κώστας Ευμοιρίδης

Βουλευτής Δράμας"

Επίσης το Προεδρείο έλαβε την παρακάτω επιστολή:

"Κύριε Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι λόγω ασθένειας μου αδυνατώ να παραστώ στη σημερινή συνεδρίαση και ψηφίζω την κυρία Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη για τη θέση του Προέδρου της Βουλής.

Ανδρέας Καραγκούνης

Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας"

Κηρύσσεται περαιωμένη η μυστική ψηφοφορία και παρακαλώ τους κυρίους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση και διαλογή των ψηφοδελτίων, και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΔΙΑΛΟΓΗ)

(Κατά τη διάρκεια της διαλογής θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, θα παρακαλέσω να τηρήσετε ησυχία. Η Βουλή βρίσκεται σε συνεδρίαση και μάλιστα σε στάδιο ιδιαίτερης σημασίας. Καταμετρείται η βούλησή της ή μάλλον τίκτεται η βούλησή της.

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΛΟΓΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης μυστικής ψηφοφορίας για την εκλογή Προέδρου του Σώματος.

Συνολικά ψήφισαν 294 συνάδελφοι.

Ο κ. Απόστολος Κακλαμάνης έλαβε 150 ψήφους.

Η κα Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα έλαβε 95 ψήφους.

Επίσης βρέθηκαν 46 λευκά ψηφοδέλτια και 3 άκυρα.

Κατά το άρθρο 7 παρ.3 του Κανονισμού της Βουλής, Πρόεδρος του Σώματος εκλέγεται κατά την πρώτη ψηφοφορία εκείνος ο οποίος συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Δεν επιτεύχθηκε, όμως, αυτό το αποτέλεσμα στην ψηφοφορία αυτή και η ψηφοφορία θα επαναληφθεί αμέσως, όπως λέει ο Κανονισμός, οπότε εκλέγεται Πρόεδρος εκείνος που συγκεντρώνει την σχετική πλειοψηφία των παρόντων.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε αντιλαμβάνεστε ότι οι περισσότεροι συνάδελφοι από όλα τα Κόμματα δυστυχώς έχουν αποχωρήσει. Νομίζω ότι το πιο φρόνιμο είναι να θεωρηθεί ότι η συνεδρίαση συνεχίζεται και να γίνει το απόγευμα η ψηφοφορία, αφού ειδοποιηθούν όλοι οι συνάδελφοι. Βεβαίως, οι συνάδελφοι δεν έπρεπε να έχουν αποχωρήσει, αλλά έχει συμβεί αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν μπορεί να διακοπεί η συνεδρίαση αυτή τη στιγμή για να επαναληφθεί το απόγευμα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Θα διακοπεί η συνεδρίαση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πάλι διακοπή θα είναι. Θα διεξαχθεί η ψηφοφορία αμέσως, όπως λέει ο Κανονισμός και χωρίς καμία συζήτηση επί του τυπικού αυτού ζητήματος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Παρακαλώ το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει στάδιο συζητήσεως. Είναι γνωστό από τον Κανονισμό και δεν μπορεί να αλλάξει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Παρακαλώ ακούστε με πρώτα. Έχω ζηήσει δύο παρόμοια προηγούμενα. Βεβαίως, πρέπει να γίνει αμέσως ψηφοφορία, αλλά πάντοτε δίναμε ένα περιθώριο μισής ώρας για να ειδοποιηθούν και να επιστρέψουν οι συνάδελφοι. Αυτό σημαίνει "αμέσως".

Δώστε λοιπόν ένα περιθώριο. Έτσι κάναμε πάντα στο παρελθόν και φαντάζομαι ότι και ο κ. Σημίτης έχει την ίδια ευαισθησία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αυτό το "αμέσως" -αν συμφωνεί και ο κύριος Πρόεδρος της Κυβερνήσεως- έχει και την έννοια της βραδείας αναγνώσεως. Θα αρχίσει ο κατάλογος με πολύ βραδεία ανάγνωση, έστω μετά από 5 λεπτά διακοπής, αλλά όχι μισής ώρας, και να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία. Δεν μπορεί να παρατείνεται η συνεδρίαση επ'άπειρον και επί μακρόν.

Εν πάσει περιπτώσει, εάν και το Σώμα συμφωνεί, να διακόψουμε για 10 λεπτά.

Συμφωνείτε με την πρόταση αυτή;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς διακόπτουμε την συνεδρίαση για 10 λεπτά.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή της συνεδρίασης.

Επί της Έδρας καλούνται οι Γραμματείς, οι οποίοι άσκησαν τα καθήκοντά τους κατά το πρώτο στάδιο της συνεδριάσεως.

Επί του καταλόγου καλούνται οι ίδιοι επίσης συνάδελφοι, δηλαδή οι κ.κ. Δημήτριος Πιπεργιάς από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και Γεώργιος Καλαντζής από τη Νέα Δημοκρατία.

Επί της ψηφοδόχου καλούνται επίσης οι ίδιοι συνάδελφοι, δηλαδή ο κ. Λεωνίδας Τζανής από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. και ο κ. Βαρσάμης Γιοβανούδας από τη Νέα Δημοκρατία.

Ως επικεφαλής της τριμελούς εφορευτικής επιτροπής καλείται πάλι ο κ. Παρασκευάς Φουντάς από το Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Πριν αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα τα εξής τηλεγραφήματα:

Του Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Ελευθερίου Παπανικολάου, που δηλώνει ότι τάσσεται υπέρ της υποψηφιότητας της κας Άννας Μπενάκη-Ψαρούδα, που υπεδείχθη από τη Νέα Δημοκρατία.

Του Βουλευτή Ξάνθης κ. Ακηφογίου Μιηρόλ, που δηλώνει ότι λόγω εκτάκτου προβλήματος αδυνατεί να παρευρεθεί στην

εκλογή Προέδρου της Βουλής και δηλώνει ότι υπερψηφίζει την κα Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα ως Πρόεδρο της Βουλής.

Του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας κ. Βασιλείου Μαγγίνα, που λέει ότι τάσσεται υπέρ της υποψηφιότητας της κυρίας Άννας Μπενάκη-Ψαρούδα, που υπεδείχθη από τη Νέα Δημοκρατία.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(Ψ Η Φ Ο Φ Ο Ρ Ι Α)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κανείς εκ των κυρίων συναδέλφων, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του; Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η μυστική ψηφοφορία και παρακαλούνται οι κύριοι ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση και διαλογή των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

Ωστόσο, έχω τη τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι οι Βουλευτές κύριοι Φούσας Αντώνιος, Βουλευτής Ιωαννίνων και Αθανάσιος Γιαννόπουλος, Βουλευτής Φθιώτιδας, με επιστολές τους γνωρίζουν στο Προεδρείο ότι τάσσονται υπέρ της υποψηφιότητας της κας Άννας Μπενάκη Ψαρούδα που υπεδείχθη από το Κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

(ΔΙΑΛΟΓΗ)

(Κατά τη διάρκεια της διαλογής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω, ότι ο Βουλευτής κ.Ροβέρτος Σπυρόπουλος με επιστολή του γνωρίζει στο Προεδρείο της Βουλής τα εξής:

"Σας κάνω γνωστό ότι ανυπέρβλητη έκτακτη ανάγκη με εμπόδισε να συμμετάσχω στην επαναληπτική ψηφοφορία, για την εκλογή Προέδρου της Βουλής.

Ωστόσο, σας κάνω γνωστό με την παρούσα, ότι ψηφίζω για Πρόεδρο της Βουλής, τον προτεινόμενο από το Π.Α.Σ.Ο.Κ. κύριο Απόστολο Κακλαμάνη".

Παρακαλώ, να καταχωρηθεί και αυτή η επιστολή, όπως και οι προηγούμενες επιστολές και τηλεγραφήματα, στα Πρακτικά.

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΛΟΓΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω το αποτέλεσμα της διεξαχθείσης επαναληπτικής μυστικής ψηφοφορίας:

Συνολικά ψήφισαν 287 Βουλευτές.

Ο κ. Απόστολος Χρήστου Κακλαμάνης έλαβε 154 ψήφους.

(Ζωηρά χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

Η κα Άννα Μπενάκη Ψαρούδα έλαβε 94 ψήφους.

(Ζωηρά χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Επίσης ευρέθηκαν 39 λευκά ψηφοδέλτια.

Κατόπιν του αποτελέσματος αυτού Πρόεδρος του Σώματος, κατά το άρθρο 7 παρ. 3 του Κανονισμού εκλέγεται ο κ. Απόστολος Χρήστου Κακλαμάνης, τον οποίο παρακαλώ να ανέλθει στο Προεδρείο και να καταλάβει την Έδρα του Προέδρου.

(Ο εκλεγείς Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, ανέρχεται, χειροκροτούμενος ζωηρά, στην Έδρα και απευθύνεται προς τους κυρίους Βουλευτές όρθιος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναλαμβάνοντας και πάλι τα καθήκοντα του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, επιθυμώ να επαναλάβω την πρόθεσή μου να τα ασκήσω και κατά τη νέα αυτή θητεία μου με υπευθυνότητα, αντικειμενικότητα και αμεροληψία, προσβλέποντας στη συνεργασία όλων σας.

Ευχαριστώ όλους όσοι με τίμησαν, εκφράζω τον απόλυτο σεβασμό μου στην κρίση εκείνων που δε με ψήφισαν και παρέχω σε όλους τη διαβεβαίωση ότι θα είμαι ο Πρόεδρος όλων σας, αδιακρίτως, ως εκλεκτών του Ελληνικού Λαού και εκφραστών της κυρίαρχης θέλησής του.

Η ενάτη περίοδος της Βουλής των Ελλήνων που άρχισε χθές, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις και εν όψει των συνθηκών, τόσο στο εσωτερικό, όσο ιδίως στο εξωτερικό μέτωπο της Χώρας, θα είναι κρίσιμη και καθοριστική, ίσως, για τη μελλοντική πορεία του Τόπου.

Πιστεύω ότι θα καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, ώστε να

αποδείξει η Βουλή αυτή ότι δικαιούται τη λογική προσδοκία να είναι αυτή που θα υποδεχθεί τον 21ο αιώνα και ό,τι αυτό το συγκλονιστικό ορόσημο συμβολίζει, από τις πιο μεγάλες ελπίδες ως τους βαθύτερους φόβους, με την αισιοδοξία και το υψηλό αίσθημα ευθύνης που επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Σ'αυτά τα έδρανα, σ'αυτό το Βήμα θα κατατίθενται καθημερινά και βασανιστικά οι προοπτικές και η ιστορική αγωνία του Λαού μας.

'Εργο μας συλλογικό θα είναι να καταστήσουμε όσο γίνεται πιο θετικές αυτές τις προοπτικές και να αμβλύνουμε αυτήν την αγωνία που εμφανίζεται σήμερα ως αυτόθροη συνέπεια ενός αισθήματος αδιάστατης ρευστότητας, που προκαλούν τόσο ιστορικά και συγκλονιστικά γεγονότα, που συντελούνται στην περιοχή μας, στην Ευρώπη, στον πλανήτη μας.

'Εχουμε πραγματικά την αίσθηση ότι ποτέ μπροστά σε τόσους πολλούς, έγιναν τόσα πολλά σε τόσο λίγο χρόνο. Ισορροπίες σταθερές έως χθες, έχουν ανατραπεί. Εθνικά σύνορα μετακινούνται με διαχρονική άνεση τόση που είναι αμφίβολο πια τι προστατεύουν πίσω τους.

Καινούριες ανέλεγκτες ακόμη εξουσίες αναδύονται μέσα από την επανάσταση στην πληροφορική και τις τηλεπικοινωνίες.

Νέες μορφές συσώρευσης οικονομικής ισχύος αμφισβητούν και υπονομεύουν δημοκρατικά πολιτικά συστήματα, επιδιώκοντας τον έλεγχο ή την εξουδετέρωση συντεταγμένων εξουσιών. 'Ενας περίεργος πολιτικός λόγος κυριαρχεί με αδάπανη προσωρινά φυσικότητα.

Οι ιδέες, βέβαια, και τα ιδανικά δεν εξαφανίστηκαν, αλλά λιγόστευσαν και έχασαν πολλά από τα συστατικά στοιχεία της δύναμής τους, τόσο στο συλλογικό επίπεδο, όσο και στον προσωπικό χώρο.

Σ' αυτήν την επικίνδυνη ρευστότητα, ο κοινοβουλευτισμός αποτελεί, πιστεύω, την ιστορική απάντηση. Είναι η θεμελιώδης πρόταση της Δημοκρατίας, η πιο ανθεκτική. 'Εχει επιβληθεί ύστερα από αγώνες εκατοντάδων ετών. 'Εχει ανθίξει στους πιο σκληρούς ιδεολογικούς και πολιτικούς αγώνες. 'Εχει διανύσει και υπερβεί ιδεολογικές κρίσεις και συγχύσεις.

Θα επαναλάβω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που είχατε ακούσει, όσοι μετείχατε στην προηγούμενη περίοδο και το οποίο είχα επισημάνει και στον εναρκτήριο λόγο της πρώτης θητείας μου: Ο κοινοβουλευτισμός ως κιβωτός της δημοκρατικής αρχής δε διέρχεται κρίση. Όταν βάλλεται, διασύρεται ή λοιδορείται ενσυνειδήτως, η δημοκρατική αρχή είναι ο τελικός στόχος. Αυτό που άλλοι ονομάζουν κρίση -και δεν πρέπει φυσικά να το αποκρύψουμε- είναι ένας έντονος προβληματισμός για το ρόλο και τη λειτουργικότητα του σύγχρονου κοινοβουλευτισμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο πιο ουσιαστική, επίκαιρη και αποτελεσματική είναι η λειτουργία ενός Κοινοβουλίου, τόσο αναβαθμίζεται ο ρόλος του και ενδυναμώνεται η δημοκρατική αρχή.

Για το σκοπό αυτό, στις τελευταίες συνεδριάσεις της Ολομέλειας, τον περασμένο Ιούλιο, αποφασίσαμε βασικές αλλαγές στον Κανονισμό, που αυτή η Βουλή καλείται να εφαρμόσει προς τις εξής ειδικότερα κατευθύνσεις:

Πρώτη κατεύθυνση: Η Βουλή αποκτά, επιτέλους, ουσιαστικό λόγο για το ρόλο και την πορεία της Χώρας μας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι έξι Διαρκείς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, καθώς και η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων από την Κυβέρνηση, με όλα τα κείμενα της Ένωσης που ενδιαφέρουν την Ελλάδα και ιδίως σχέδια συνθηκών, σχέδια δεσμευτικών πράξεων παραγωγού δικαίου και έγγραφα σχετικά με τις γενικές, οικονομικές πολιτικές και κοινωνικές κατευθύνσεις της Ένωσης.

Ο Πρωθυπουργός και οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Υπουργοί παρέχουν στη Βουλή κάθε άλλη αναγκαία πληροφόρηση. Οι Διαρκείς Επιτροπές μπορούν να καλούν τον αρμόδιο Υπουργό πριν από τη μετάβασή του σε συμβούλια Υπουργών, αλλά και Ευρωβουλευτές ή άλλους ειδικούς, για να ενημερωθούν για τα προς συζήτηση θέματα, να διατυπώνουν τη γνώμη τους στον Υπουργό και μετά την επιστροφή του να τον καλούν για να ενημερώσει την αντίστοιχη Επιτροπή, τόσο για το περιεχόμενο

των συζητήσεων, όσο και για τις θέσεις που διατύπωσε σε κάθε συνεδρίαση του συμβουλίου που μετέσχε.

Ρυθμίσεις ανάλογες με αυτές ισχύουν σε ελάχιστα από τα Κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οφείλω δε να εξάρω τη θετική διάθεση που επέδειξε ο Πρωθυπουργός κατά τη συζήτηση των προτάσεών μου αυτών.

Δεύτερη κατεύθυνση: Τρεις νέες μόνιμες ειδικές Επιτροπές, η Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού, η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας και η Επιτροπή Αποτίμησης Τεχνολογίας, αναμένεται, επίσης, να καταστήσουν ουσιαστικότερο και ενεργότερο το ρόλο της Βουλής.

'Ετσι, με την πρώτη Επιτροπή δημιουργούμε μία στέρεη αλυσίδα αλληλεγγύης με τον απόδημο ελληνισμό.

Με τη δεύτερη, στην οποία μπορεί η Βουλή να δίνει αρμοδιότητες εξεταστικής των πραγμάτων επιτροπής, αποβλέπουμε στην ενίσχυση και εμβάθυνση των θεσμών και στην εξασφάλιση της διαφάνειας στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αλλά και στο σύνολο του δημόσιου βίου της Χώρας.

Με την τρίτη Επιτροπή θα καταστεί δυνατή η ουσιαστική αξιολόγηση νομοσχεδίων που απαιτούν εξειδικευμένες εξιστημονικές γνώσεις, σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις από την εισαγωγή και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών.

Τρίτη κατεύθυνση: Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος γίνεται πιο ουσιαστικός και απολύτως επίκαιρος. Σε κάθε συνεδρίαση της Βουλής θα συζητούνται πλέον επίκαιρες ερωτήσεις, που μπορεί να απευθύνονται και στον Πρωθυπουργό και βέβαια όχι μόνο από τους Αρχηγούς των Κομμάτων, αλλά από όλους τους Βουλευτές.

'Όπως διευρύνεται και διευκολύνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος από την Αντιπολίτευση, έτσι διευκολύνεται και το νομοθετικό έργο της Κυβέρνησης, όχι βέβαια με την κατάχρηση της συνταγματικής δυνατότητας να εκχωρούνται νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις στην Εκτελεστική Εξουσία. Ούτε με την καταχρηστική εφαρμογή της επείγουσας ή κατεπείγουσας εργασίας. Επί τρία 3 χρόνια η διαδικασία αυτή ατόνισε. Εφαρμόστηκε μία και μόνη φορά.

Η εξοικονόμηση χρόνου από το νομοθετικό έργο θα επιτρέπει την οργάνωση συζητήσεων για τέσσερα τουλάχιστον, θέματα σε μία συνεδρίαση την εβδομάδα με πρωτοβουλία των Βουλευτών και στις οποίες συζητήσεις θα συμμετέχουν Βουλευτές, όχι Αρχηγοί Κομμάτων ή Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και βεβαίως, θα συμμετέχουν οι αρμόδιοι Υπουργοί.

Θεωρώ περιττή την υπενθύμιση της θέσπισης σειράς διαδικαστικών ρυθμίσεων, που επιτρέπουν την ανάδειξη κάθε Βουλευτή, και ιδίως των νέων συναδέλφων. Θεωρώ, όμως, αναγκαίο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι να καταθέσω την πεποίθησή μου ότι ο Κανονισμός της Βουλής δεν μπορεί να αποτελέσει άλλοθι για τη μη ενεργή παρουσία του Βουλευτή στο στίβο της πολιτικής διαπάλης, για την οποία έδωσε και δήλωσε πρόθυμος να δώσει ένα ακόμα πολύτιμο τμήμα της ζωής που του ανήκει.

Αγαπητές κυρίες και αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, όλα όσα μόλις σας ανέφερα συνιστούν αφετηρία για το έργο μας. Δεν αναφέρθηκα καν στα τεχνολογικά μέσα που διατίθενται στο καθένα μας και ιδιαίτερως στις πολύτιμες υπηρεσίες του Κέντρου πληροφόρησης, που θα εξασφαλίζει στο Βουλευτή το δικό του παράθυρο-εργαλείο στην παγκόσμια κοινωνία της πληροφορίας. Όλα αυτά ήταν άγνωστα στις παλαιότερες γενιές των κοινοβουλευτικών μας. Κάθε νέα τεχνολογία υπηρετεί σήμερα το έργο μας. Και αυτό το καθιστά σχεδόν αφόρητα απαιτητικό. Γι' αυτό είμαι πρόθυμος να δεχθώ κάθε καινοτομία, θεσμική ή οργανωτική, που θα διασφαλίζει και θα διευρύνει το ρόλο μας.

Υπάρχουν ήδη προτάσεις από την προηγούμενη περίοδο και πιστεύω ότι θα διατυπωθούν και σ' αυτήν την περίοδο, σ' αυτήν τη σύνοδο για άλλες τροποποιήσεις του Κανονισμού. Δηλώνω για άλλη μία φορά ότι είμαι ανοικτός σε προτάσεις που θα αποβλέπουν στην ενίσχυση της λειτουργικότητας και της αποτελεσματικότητας του ρόλου μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα τώρα να αναφερθώ

σε τρία ζητήματα. Πιστεύω ότι είμαστε κοινωνοί και των τριών. Οφείλουμε να τα αντιμετωπίσουμε.

Αμφισβητείται σήμερα ο πολιτικός κόσμος. Αμφισβητείται, κυρίως η δυνατότητα των πολιτικών να παράγουν πολιτικό λόγο. Και με αυτό αμφισβητείται ο πυρήνας του ρόλου τους. Ορισμένοι επιχειρούν να επιβάλουν σε όσους από εμάς ενδίδουν άλλου είδους και φύσης λόγο.

Θα ήθελα, απευθυνόμενος στους νέους συναδέλφους ιδιαίτερως, να κάνω έκκληση από τη θέση αυτή, να μη μιμηθούν τις χειρότερες, αλλά τις καλύτερες επιδόσεις των μελών της προηγούμενης Βουλής.

Δεν έχουμε, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, θέση εμείς στα κακόγουστα μικρά παράθυρα της μικρής οθόνης, που υπηρετούν συχνά την ανάγκη ενός αστείου θεάματος.

Δεν επιτρέπουν την εκφορά πολιτικού λόγου, υποτιμούν τη νοημοσύνη του απλού πολίτη και υποβαθμίζουν το πολιτικό του επίπεδο. Ο πολιτικός λόγος περιέχει πλήρη νοήματα, έχει συλλογισμούς και προτάσεις και έχει δομή και άρθρωση. Ο πολιτικός λόγος εκφωνείται εδώ, σ' αυτήν την Αίθουσα, υπό τα βλέμματα ολόκληρου του πολιτικού κόσμου, υπό τα βλέμματα και την κρίση ολόκληρου του Ελληνικού Λαού. Ο πολιτικός λόγος είναι ουσιαστικός και θεσμικός. Αυτός επιλέγει τα θέματά του και αυτός κρίνεται διαρκώς με ανοικτές διαδικασίες. Ρέει χειμαρρώδης ή και γαλήνιος, στον κορυφαίο θεσμό της δημοκρατίας. Αυτός είναι γνήσιος και φερέγγυος.

Ειλικρινά, δε με ενοχλούν και δεν πρέπει να ενοχλούν κανέναν μας ακόμα και οι υπερβολές και οι προσωπικές επιθέσεις. Η πολιτική είναι συλλογική υπόθεση, που περιγράφει και τις προσωπικές ευθύνες. Ένα όριο δε μας επιτρέπεται να υπερβούμε: το όριο της χυδαιότητας.

Το δεύτερο ζήτημα αφορά την εικόνα της Βουλής στα υλικά της στοιχεία και στην εικόνα του συνήθους συνειρμού των Ελλήνων. Έχουν ωριμάσει οι διαδικασίες και οι διαγωνισμοί για έργα που θα καταστήσουν πιο λειτουργική τη ζωή μας σ' αυτό το χώρο και θα απαλείψουν γνωστές ασχημίες. Δεν υπάρχει προηγούμενο Βουλευτηρίου στον κόσμο όπου όλοι οι χώροι προσπέλασης μετατρέπονται σε χώρο στάθμευσης οχημάτων. Οι πόλεις δε χαρακτηρίζονται μόνο από τους ανθρώπους και τους χώρους δουλειάς, στέγασης και ανάπαυσης τους. Χαρακτηρίζονται και από τα μνημεία που συμπυκνώνουν κορυφαίες συλλογικές δραστηριότητες. Ένα τέτοιο μνημείο είναι το Κοινοβούλιο μας.

Η εικόνα της Βουλής συνιστά την τελική επεξεργασία της συλλογικής μας μνήμης. Ανοίξαμε τις πόρτες της σε εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες, σε εκατοντάδες χιλιάδες νέους για την Έκθεση "150 χρόνια κοινοβουλευτισμού". Είχαμε προγραμματίσει να λειτουργήσει για ένα δίμηνο. Έχουν περάσει πάνω από 2 χρόνια και δεν μπορεί να σταματήσει να λειτουργεί αυτή η έκθεση, γιατί από ολόκληρη τη Χώρα οι νέοι ιδιαίτερα, ζητούν να την επισκεφτούν. Επίσης, την έκθεση "Κύπρος, 9000 χρόνια πολιτισμού", την έκθεση "Κεμήλια του Κυπριακού Αγώνα", την έκθεση "πολιτικής γελοιογραφίας. Τη φετινή χρονιά και μια σειρά εκδηλώσεων αφιερώσαμε στα 100 χρόνια από το θάνατο του πατέρα του σύγχρονου ελληνικού κοινοβουλευτισμού, του Χαρίλαου Τρικούπη.

Θα προχωρήσουμε στην κατασκευή του ανδριάντα του, που θα τοποθετηθεί απέναντι από τον ανδριάντα του Ελευθερίου Βενιζέλου. Είμαι σχεδόν έτοιμος να προτείνω, η επόμενη χρονιά να αφιερωθεί και με συγκεκριμένες εκδηλώσεις στα 200 χρόνια από το μαρτυρικό τέλος του Ρήγα Φεραίου, για να συμβολίσουμε τον πρωταγωνιστικό ρόλο του ελληνισμού στα Βαλκάνια, πάνω σε αρχές και με απόλυτο σεβασμό στον άνθρωπο, στους λαούς και τα δικαιώματά τους.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Μπορεί για κάποιους η εικόνα της Βουλής να είναι φθαρτή. Είναι αυτή που περνάει μέσα από τον παραμορφωτικό συχνά φακό των ηλεκτρονικών μέσων. Θα πρέπει να το αντιληφθούμε. Η ευθύνη ακέραιη ανήκει σε μας. Μπορούμε και πρέπει να πειραματιστούμε στη χρήση κάθε επικοινωνιακού μέσου, κάθε καναλιού της πιο σύγχρονης τεχνολογίας, όπως κάνουν άλλα ευρωπαϊκά κοινοβούλια για να καταστήσουμε οικεία σε κάθε

πολίτη την πραγματική εικόνα του κορυφαίου θεσμού. Δεν είναι δυνατόν αυτή η εικόνα να επαφίεται στην καλή προαίρεση ή την κακότητα διάθεσης του οποιουδήποτε επιχειρηματία, οποιουδήποτε Μέσου Μαζικής Ενημέρωσης.

Η επικοινωνία μας με το Λαό είναι δική μας υπόθεση και δεν διεκπεραιώνεται με δανεικά δεκανίκια. Σύντομα το Σώμα θα κληθεί να συζητήσει συγκεκριμένες προτάσεις μου.

Και σ' αυτό και στο όλο έργο μας χρειαζόμαστε την ουσιαστική σύμπραξη όλου του προσωπικού της Βουλής, όλων των συνεργατών μας.

Πέρα από τις ειλικρινείς ευχαριστίες μας, οφείλουμε να τους διαβεβαιώσουμε για την ολοκλήρωση του νέου Κανονισμού λειτουργίας των υπηρεσιών της Βουλής. Να δοθεί νέα διάσταση στις λειτουργίες της Βουλής, στο ρόλο και τις προοπτικές των υπαλλήλων της. Και κυρίως, να αναβαθμιστεί ο ρόλος της Βουλής με την αναγκαία επιστημονική υποστήριξη. Η Επιστημονική Υπηρεσία και το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής δεν μπορούν να έχουν εγκλωβισθεί και να συνεχίσουν, στο στενό ρόλο νομικών υπηρεσιών ειδικής περιορισμένης χρήσης. Ο Βουλευτής και η Βουλή θέλουν, χρειάζονται περισσότερη, πλήρη τεκμηρίωση στο έργο τους.

Η τρίτη σειρά των σκέψεών μου εστιάζεται στη νεολαία. Δεν είναι η νεολαία μας απολιτική, όπως ισχυρίζονται μερικοί ή έστω, απούσα. Συμμετέχει στα πολιτικά δρώμενα, αλλά όχι μέσα από μαζικούς, αυτόνομους ως προς τα εξωτερικά γνωρίσματα, φορείς. Γι' αυτό και αποκτά ιδιαίτερη σημασία ο θεσμός της Βουλής των Εφήβων, με μια σημαντική τροποποίηση που θα επιτρέψει και τη ξεχωριστή εκπροσώπηση της εργαζόμενης νεολαίας. Η Βουλή των Ελλήνων Εφήβων είναι ένα εμπνευσμένο πειραματικό σχολείο Δημοκρατίας, που αγκάλιασε με ενθουσιασμό και αγάπησε η νεολαία μας. Και ως τέτοιο οφείλουμε να την αντιμετωπίζουμε.

Κοιτώντας τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες τις Πτέρυγες της Βουλής μπορώ να εκφράσω τα συναισθήματά μου για την απουσία συναδέλφων που παρακάθονταν ανάμεσά μας στην προηγούμενη περίοδο.

Με απόλυτο σεβασμό προς τη λαϊκή ετυμολογία, αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τη λύπη μου για την απουσία από τη Βουλή αυτή τόσων εκλεκτών συναδέλφων. Όμως, ιδιαίτερη οδύνη και συντριβή μου προκαλεί η απώλεια προσωπικοτήτων που έλαμψαν και έδρασαν πολιτικά στον ιερό αυτό χώρο.

Λέπει ο Ανδρέας Παπανδρέου, ηγέτης που σημάδεψε την πορεία αυτού του Τόπου για πολλές δεκαετίες. Ηγέτης και δάσκαλος για πάρα πολλούς από εμάς. Η μνήμη του δεν ανήκει στην πολιτική παράταξη που ίδρυσε. Ανήκει ως χρέος σε όλους μας.

Λέπει ο Γιάννης Αλευράς, που τίμησε όσο λίγοι την Έδρα που με δέος σήμερα κατέχω.

Λέπει ο Αθανάσιος Κανελλόπουλος με το εξαιρετο κοινοβουλευτικό ήθος, τις σπάνιες γνώσεις και τον ανεπανάληπτο πολιτικό του λόγο.

Λέπει ο Γιώργος Γεννηματάς των συλλογικών αγώνων και η Μελίνα Μερκούρη των ονείρων μας. Λέπει και ο άγιος συνάδελφος Ανδρέας Ντούτσος που τόσο γρήγορα έφυγε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχουν πολιτικοί αγώνες χωρίς μνήμες. Δεν υπάρχουν πολιτικοί αγώνες και χωρίς οράματα. Η Ελλάδα του 2000 θέλει πολλά οράματα. Ελπίζω ότι αυτή η Βουλή δικαιούται ιστορικά και μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην επιδίωξη της πραγματοποίησής τους.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, εύχομαι κάθε επιτυχία στην εκπλήρωση αυτής της ιστορικής αποστολής με την οποία μας επιφόρτισε ο κυρίαρχος Λαός μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ενημερώσω το Σώμα, ότι η συζήτηση επί των Προγραμματικών Δηλώσεων της Κυβερνήσεως θα αρχίσει το απόγευμα της Πέμπτης 10 Οκτωβρίου. Κατόπιν τούτου παρακαλώ τη Βουλή να συναινέσει ώστε οι συνεδριάσεις της Πέμπτης 10 Οκτωβρίου και της Παρασκευής 11 Οκτωβρίου, που εκ του Κανονισμού είναι

πρωίνες, να αρχίσουν στις 6.30' το απόγευμα. Επίσης, ανάλογα με τον αριθμό των ομιλητών που θα εγγραφούν, να αποφασίσουμε για την πραγματοποίηση ή μη εμβόλιμης πρωινής συνεδρίασης το Σάββατο 12 Οκτωβρίου με μια διακοπή τις μεσημβρινές ώρες.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό η ψηφοφορία των Προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως θα γίνει το αργότερο την 12η νυκτερινή του Σαββάτου.

Δέχετε η Βουλή την πρόταση αυτή, όπως τη διατύπωσα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς η Βουλή παρεδέχθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασεως.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς, παρσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.50' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τετάρτη 9 Οκτωβρίου 1996 και ώρα 18.30' με αντικείμενο ημερήσιας διάταξης την εκλογή των Αντιπροέδρων, των Κοσμητόρων και των Γραμματέων του Σώματος.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ